

kast. Det har ikke noget specielt med den fælles mønt at gøre. Det er fuldstændig rigtigt, og så vidt jeg er orienteret, er der noget, der hedder Monti-pakken, hvor man ser på det inden for EU.

Men når fremtrædende samfundsdebattører og økonomer påpeger, at det, at man går med i en fælles valuta, nødvendigvis vil trække en masse harmoniseringer med sig på det sociale område, på det arbejdsmarkedsmæssige område, på pensionsområdet og på skatteområdet, så kan ministeren vel ikke bare tale forbi og snakke om lidt harmonisering på selskabs-skatteområdet.

Ministeren er vel bekendt med, at den meget anerkendte økonom og pædagog inden for samfundsøkonomi, Mette Koefoed Bjørnsen, statens tidligere forligsmand indtil 1992, i en debatbog om euroen og kronen, der udkom for nylig, skriver:

»... euroens politiske bagside er først og fremmest nødvendigheden af, at der – som en følgevirkning – sker en harmonisering af euro-landenes skattepolitik, arbejdsmarkedspolitik og socialpolitik«.

Og så fortsætter hun: »Dermed griber EU regulerende ind i det danske velfærdssamfund«. Og i samme bog gør den danske skatteekspert, professor Gunnar Thorlund Jepsen, rede for, hvordan dette, at man indfører en fælles valuta, euroen, sammen med det forhold, at man har åbnet for grænserne og ikke længere vil have den nationale grænsekontrol, vil betyde en harmonisering af lønningerne, af skatterne, af renten og hele vejen igennem. Ministeren må jo forholde sig til det.

Og det er jo ikke mærkeligt, at der er folketingsmedlemmer – og herunder undertegnede – som i stigende omfang stiller en række spørgsmål, for det er jo ikke bare en praktisk teknisk foranstaltning, at man ønsker at have andre penge. Det trækker meget mere med sig. Vil ministeren ikke erkende det?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne bede ministeren give os et tilsagn om, at eventuelle nye EU-regler om harmonisering af sociallovgivning, arbejdsmarkedsgivning, skattelovgivning – og det må man jo forvente vil blive et tema på regeringskonferencen – at sådanne regler om flertalsafgørelser på de områder ikke vil blive indført i Danmark uden om en folkeafstemning.

Når jeg spørger, så er det, fordi det jo er områder, som i hvert fald efter Edinburghafgørelsens ånd er omfattet af den danske undtagelse. Men regeringen har jo samtidig sagt, at den er indstillet på at køre regeringskonferencen og en ny traktat uden en folkeafstemning.

Og dér synes jeg, man hurtigt kan komme ud i, at så bliver der gennemført en social harmonisering ad bagdøren uden om en folkeafstemning og faktisk i reel modstrid med den danske undtagelse. Og det er jo ganske elementære demokratispørgsmål, det her, så jeg håber, jeg bare stiltærdigt kan få et tilsagn fra ministerens side om, at sådan vil det naturligvis ikke komme til at gå.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg kan forstå på hr. Frank Dahlggaard, at der er kommet en bog, om hvilken hr. Frank Dahlggaard gerne vil have at jeg besvarer nogle spørgsmål. Og det er jo en stor opgave at gøre det i onsdagsspørgetiden – at svare på en hel bog. Det ved jeg ikke om mine evner rækker til.

Men jeg kan oplyse for hr. Frank Dahlggaard – og det tror jeg ikke kommer uventet – at økonomer og samfundsdebattører, som er den kategori, hr. Frank Dahlggaard henviser til, er meget uenige i disse spørgsmål. Og det er min opfattelse, at hvis økonomer alene skulle have skabt den fælles valuta, så havde vi aldrig nogen sinde fået en fælles valuta, for de ville aldrig have været i stand til at blive enige.

Det er derfor, vi har politikere, og det er derfor, jeg med stor glæde kan sige, at en fælles valuta er et decideret politisk projekt. Det er ikke bare et spørgsmål om teknik. Deri tror jeg at spørgeren og jeg er enig.

Så er spørgsmålet: Hvor langt rækker den politik, og hvad vil der ske i fremtiden på arbejdsmarkedsområdet og med socialpolitikken osv. som en konsekvens af en fælles valuta? Der er nogle, der mener, at der vil ske en harmonisering. Der er andre, der mener – og dér hører jeg til de andre – at det er der intet der i dag sandsynliggør. Man kan som økonom eller som politiker have en opfattelse af, at det må være nødvendigt, eller at det vil være en konsekvens. Men jeg har endnu ikke nogen steder set belæg for, at det skulle være nødvendigt.

Og med de relativt mange år, jeg har deltaget i forberedelsen af og diskussionen om Maastrichttraktatens indhold med hensyn til den fælles valuta og forberedelsen omkring den, har harmonisering af arbejdsmarkedspoli-